

Sygn. akt IV U 333/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2016r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Lidia Łataś

Protokolant Katarzyna Kilan

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016r. w Częstochowie

sprawy S. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 21 stycznia 2016r. Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu S. S. (1) prawo do emerytury od 1 grudnia 2015r.

Sygn. akt IV U 333/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu S. S. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie spełnia warunków wymaganych art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS. Organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999r. uznał za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy i 19 dni, w tym 3 lata, 7 miesięcy i 5 dni pracy wykonywanej w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 września 1980r. do 15 czerwca 1990r. w Zakładzie (...) w K. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, ponieważ świadectwo pracy w warunkach szczególnych zostało wydane przez (...) Spółdzielnię Mieszkaniową, która nie jest następcą prawnym zlikwidowanego zakładu, lecz jedynie przechowawcą dokumentów. Nie uznano również okresu pracy od 1 maja 1979r. do 31 sierpnia 1980r. w(...). (...), ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a na podstawie posiadanej dokumentacji trudno przyjąć, iż taka praca wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. ZUS nie uwzględnił ponadto okresu pracy od 10 marca 1998r. do 14 października 1998r. w Zakładzie (...), z uwagi na brak dokumentów potwierdzających charakter działalności w tym nieuspołecznionym zakładzie pracy oraz zakresów obowiązków na zajmowanych stanowiskach. Organ rentowy nie uwzględnił ponadto do okresu

składkowego i nieskładkowego okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) Oddział (...) w K. od 27 grudnia 1974r. do 20 września 1975r. z uwagi na błędną datę urodzenia w świadectwie pracy z dnia (...).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony. Domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Wnosił o uwzględnienie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów pracy od 27 grudnia 1974r. do 20 września 1975r. w Przedsiębiorstwie (...) Oddział (...) w K., od 1 maja 1979r. do 31 sierpnia 1980r. w (...) (...), od 1 września 1980r. do 15 czerwca 1990r.

w Zakładzie (...) w K. oraz od 10 marca 1998r. do 14 października 1998r. w Zakładzie (...). Argumentował, iż we wszystkich tych podmiotach pracował jako kierowca samochodów ciężarowych. Odnośnie okresu pracy od 27 grudnia 1974r. do 20 września 1975r. w Przedsiębiorstwie (...) Oddział (...) w K. podnosił, że błąd w roku urodzenia nie wyklucza, iż świadectwo dotyczy jego. Wskazywał, iż na dokumencie tym znajdują się inne dane go identyfikujące m.in., że jest synem K., a także prawidłowo wpisane imię i nazwisko. Ponadto organ rentowy dysponuje innymi dokumentami potwierdzającymi fakt pracy u tego pracodawcy. Wnosił o przeprowadzenie dowodu z załączonych dokumentów oraz z zeznań zawnioskowanych świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

S. S. (1) urodził się (...), wniosek o emeryturę zgłosił w dniu 14 grudnia 2015r. Organ rentowy uznał za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999r. okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy i 19 dni, w tym 3 lata, 7 miesięcy i 5 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (od 26 września 1975r. do 30 kwietnia 1979r. w (...) (...)). Odwołujący nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

dowód: akta ZUS.

Ubezpieczony w okresie od 26 września 1975r. do 31 sierpnia 1980r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...)

w D.. Odwołujący do 30 kwietnia 1979r. bezspornie wykonywał pracę

w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca w całym okresie zatrudnienia pracował w Bazie Sprzętowo-Transportowej. Baza ta składała się ze sprzętu ciężkiego oraz ciężkich samochodów ciężarowych. Były to (...) i (...) z przyczepami - wszystkie samochody o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Było tam ponadto kilka samochodów osobowych, którymi poruszała się wyłącznie dyrekcja. Odwołujący u tego pracodawcy pracował wyłącznie jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, także po 30 kwietnia 1979r. Ubezpieczony kierował samochodem ciężarowym marki (...) albo (...), tzw. łamańcami, czyli ciągnikami siodłowymi z naczepą - cysterną do przewozu asfaltu w stanie płynnym, albo drugiego rodzaju naczepą do przewozu mączki wapiennej. Ciężar całkowity tych samochodów wynosił 26-28 ton, a ładowność około 16 ton.

dowód: akta osobowe z (...) (...), zeznania świadków: R. B. (k. 55v akt), L. B. (k. 55v-56 akt) oraz wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 56v-57 akt).

Odwołujący w okresie od 1 września 1980r. do 15 czerwca 1990r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...) w K.. Ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku kierowcy-mechanika. Faktycznie jednak jako mechanik pracy nigdy nie wykonywał. Pracodawca dysponował własnym warsztatem mechanicznym, w którym zatrudnieni byli mechanicy zajmujący się naprawami. Ubezpieczony w całym okresie pracował jako kierowca i poruszał się samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Odwołujący poruszał się początkową (...) gruzką do przewozu betonu o ciężarze całkowitym ponad 10 ton. Następnie został skierowany na kurs operatora dźwigu, po czym pracował jako kierowca (...) z naczepą

niskopodłogową. Ubezpieczony był ponadto wypożyczany do Zakładów (...), gdzie jeździł samochodem cysterną do przewozu chemikaliów. Jeździł również samochodem ciężarowym (...) z tzw. zwyżką. Opisane prace wykonywał stale.

dowód: akta osobowe z Zakładu (...) w K., zeznania świadków: K. B. (k. 56 akt), R. R. (k. 56-56v akt) oraz wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 56v-57 akt).

Wnioskodawca w okresie od 10 marca 1998r. do 14 października 1998r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...) w P.. Firma (...) współpracowała z firmą (...), która w tamtym czasie nie posiadała żadnych własnych środków transportowych i wynajmowała usługi transportowe od mniejszych firm. Na tej zasadzie ubezpieczony faktycznie wykonywał pracę na terenie firmy (...), dla której przewoził złom i wyroby gotowe. Pracował jako kierowca samochodu (...). Samochód ten z naczepą miał około 14 ton ładowności. Mogła być do tego montowana jeszcze przyczepa i wtedy ładowność wynosiła 30 ton. Opisane prace wykonywał stale.

dowód: dokumenty ubezpieczeniowe nadesłane przez E. W. (k. 31), zeznania świadków: G. K. (k. 56v akt), W. S. (k. 56v akt) oraz wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 56v-57 akt).

Odwolanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust.1. Ust. 2 art. 32 ustawy stanowi, iż za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. W ust. 4 powołanego art. 32 ustawy wskazano, iż wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do uzyskania prawa do emerytury wymagany jest dla mężczyzny okres zatrudnienia w wymiarze 25 lat /§3/. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnie wiek emerytalny, wynoszący dla mężczyzn 60 lat, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych /§ 4 ust.2/. Praca w warunkach szczególnych winna być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku /§ 2 ust. 1/.

Ubezpieczony spełnia wszystkie powołane wyżej warunki do uzyskania prawa do emerytury, bowiem do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął okres pracy w wymiarze ponad 25 lat,

w tym ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych oraz w dniu 16 kwietnia 2015r. ukończył 60 lat. Ponadto odwołujący nie jest członkiem OFE.

Ubezpieczony występując o wcześniejszą emeryturę nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych ze spornych okresów zatrudnienia. Nie może to powodować nieuwzględnienia jego żądań, albowiem zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym dowodami z zeznań świadków (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2009r., sygn. I UK 316/08, LEX nr 707858).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdza, iż w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w D. od 1 maja 1979r. do 31 sierpnia 1980r. (1 rok i 4 miesiące), w Zakładzie (...) w K. od 1 września 1980r. do 15 czerwca 1990r. (9 lat, 9 miesięcy i 15 dni) oraz w Zakładzie (...) w P. od 10 marca 1998r. do 14 października 1998r. (7 miesięcy i 5 dni) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów, który to rodzaj prac wymieniony jest w dziale VIII, poz. 2 wykazu A załącznika do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Odnośnie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w D. okoliczność ta została w sposób jednoznaczny potwierdzona zeznaniami świadków R. B. i L. B., którzy pracowali wspólnie z ubezpieczonym. Świadczenie stanowczo wskazali, iż ubezpieczony w całym okresie pracy w tym podmiocie wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okres pracy do 30 kwietnia 1979r. Można przypuszczać, że późniejszy okres nie został uwzględniony, bowiem na dokumentacji płacowej wpisano najpierw kierowca (...), a od 1 maja 1979r. wpisano kierowca samochodowy. Tym niemniej przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdza, że także po tej dacie faktycznie pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Jak już wskazano potwierdzają to świadkowie. Ponadto wynika to pośrednio z samej dokumentacji płacowej, na podstawie której można stwierdzić, iż po tej dacie ubezpieczony miał wypłacany dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu w takiej samej wysokości jak wcześniej. Nie ulega zatem wątpliwości, że okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) powinien być w całości uwzględniony do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie potwierdza również, że ubezpieczony w całym okresie pracy w Zakładzie (...) w K. wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Z umowy o pracę wynika, że ubezpieczony został zatrudniony jako kierowca-mechanik. Przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdza jednak, że faktycznie pracy mechanika nie wykonywał. Potwierdzają to zeznania świadków K. B. i R. R., którzy pracowali z ubezpieczonym w spornym okresie. Z ich zeznań jednoznacznie wynika, że kierowcy nie wykonywali pracy mechaników i ubezpieczony też takiej nie wykonywał. Podawali, że odwołujący jeździł samochodem (...) i miał dwie naczepy - jedną niskopodłogową do przewozu materiałów i sprzętu budowlanego, a drugą beczkę do przewozu chemikaliów. Wskazywali, iż ubezpieczony był wypożyczany do świadczenia usług transportowych do Zakładów (...). Jeździł również samochodem (...). Wszystkie te samochody miały dopuszczalny ciężar całkowity powyżej 3,5 tony. Zeznania świadków znajdują potwierdzenie w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Należy bowiem podać, iż w piśmie z dnia 1 listopada 1980r. wskazano na ubezpieczonego jako kierowcę samochodu skrzyniowego. Na podaniu ubezpieczonego znajduje się adnotacja przełożonego z dnia 8 lipca 1981r. o przejściu obsługi zwykłej (...). Pismem z dnia 13 kwietnia 1981r. wskazano, iż w związku z przejściem przez kierowcę, tj. ubezpieczonego obowiązków operatora samochodu (...) wnosi się o jego przeszerogowanie ze stawki kierowcy na stawkę operatora. Dokumentacja z dnia 1 kwietnia 1983r. również potwierdza pracę w charakterze operatora (...) zwykłej. W piśmie z dnia 6 sierpnia 1986r. pracodawca zwracał się do Rejonowego (...) w K. o wydanie ubezpieczonemu duplikatu zaświadczenia z dnia 5 stycznia 1981r. uprawniającego do obsługi dźwignic, bowiem oryginał został

zagubiony. W piśmie z dnia 10 kwietnia 1987r. kierowanym do Urzędu Gminy w P. pracodawca wskazywał, iż ubezpieczony jeździ samochodem specjalistycznym. Również zatem ten okres pracy powinien być uwzględniony do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Także co do okresu w Zakładzie (...) w P. nie istnieją wątpliwości co do konieczności uwzględnienia tego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego potwierdził pracodawca w swoim oświadczeniu. Potwierdzali to również świadkowie, którzy tak jak ubezpieczony byli delegowani z innych firm do prac transportowych w firmie (...). Z ich zeznań jednoznacznie wynika, że wszystkie usługi transportowe dla tego podmiotu były świadczone przez mniejsze firmy, m.in. przez firmę (...). Potwierdzili również, że odwołujący poruszał się wyłącznie samochodem (...), którego dopuszczalny ciężar całkowity znacznie przekraczał 3,5 tony.

Reasumując uwzględnione w niniejszym procesie okresy pracy w Przedsiębiorstwie (...) w D., w Zakładzie (...) w K. oraz w Zakładzie (...) w P. stanowią łącznie 11 lat, 8 miesięcy i 20 dni. Po dodaniu tych okresów do okresu uznanego wcześniej przez ZUS w wymiarze 3 lat, 7 miesięcy i 5 dni, odwołujący wykazał łącznie 15 lat, 3 miesiące i 25 dni pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Ponieważ ubezpieczony wykazał ponad 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych Sąd nie prowadził postępowania dowodowego odnośnie konieczności uwzględnienia do okresów składkowych i stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy od 27 grudnia 1974r. do 20 września 1975r. w Przedsiębiorstwie (...) Oddział (...) w K..

Ubezpieczony spełnia wszystkie warunki konieczne do uzyskania prawa do emerytury. Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.